

indenlandske Marked, hvilket gør en Forskel, og paa det indenlandske Marked er den atter sikret mod Udlandets Konkurrence ved en Beskyttelse, der er saa stor, at den undertiden næsten naar op til hele Varens Værdi. Denne Beskyttelse maa vi betale i Form af en Overpris for de Varer, vi købe. Staten har altsaa givet Industrien, et Slags Monopol eller Patent, hvorigennem den faar Ret til at beskatte og udnytte de øvrige Borgere i Landet. Nu tror jeg slet ikke, at denne stærkt begunstigede Stilling har været til Gavn for Industrien, den har nærmest virket som en Slags Sovepude, saaledes at Industrien herhjemme i Udvikling ikke har fulgt Trit med Industrien i andre Lande. Jeg skal saaledes gøre opmærksom paa, at Industrien her i Danmark ikke en Gang har kunnet forsyne det danske Landbrug med de fornødne Redskaber og Maskiner; en stor Del af disse har Landbruget hidtil maattet og maa endnu trods Indførselstold forsyne sig med fra Udlandet. Det er et Bevis paa, at den stærke Beskyttelse, Industrien har haft, ikke har fremmet dens Dygtighed, men, som jeg sagde, har virket som en Sovepude.

Se vi paa de forskellige Erhverv her i Landet, tror jeg at turde sige, at Landbruget er det Erhverv, som er mindst begunstiget af Staten. Nu undervurderer jeg ikke den Støtte, Staten paa mange Maader yder og har ydet det danske Landbrug, og navnlig undervurderer jeg ikke den Støtte, Staten i mange Aar har ydet til Fremme af Husdyravlen og Husdyrbruget, men jeg hævder aldeles bestemt, at denne Støtte, sammenholdt med den Støtte, Industrien har, er saa lille og beskedn, at den forsvinder som en Draabe i et Glas Vand. Staten har for mange Aar siden erkendt, at Husdyravlen og Husdyrbruget ere af saa stor Betydning for Danmark, at disse Virksomheder fortjene Statens Støtte, og da denne Betydning Aar for Aar er bleven større, maatte selvfølgelig Statens Støtte ogsaa blive større. Dette gode og rigtige Princip er ogsaa til Dato blevet fulgt, men nu ser det ganske vist ud til, at man ikke alene vil standse paa denne Vej, men endogsaa skrue Udviklingen tilbage. Da vi for 2 Aar siden her i Tinget behandlede et tilsvarende Lovforslag, omtalte jeg ret udførligt de forskellige Husdyrlove, vi have haft her i Danmark, og jeg skal derfor ikke komme nærmere ind herpaa, men kun ganske kort nævne disse Love. Den første Husdyrlov er af 1852; der kunde efter den anvendes et Beløb paa 15,200

Kr. til Præmier. I den anden, som er af 23. Januar 1862, er Beløbet steget til 35,000 Kr.; i den tredje Husdyrlov, Loven af 2. Juli 1880, er det steget til 60,000 Kr., og i den fjerde, som er af 1. April 1887, er det oppe paa 200,000 Kr. Ved en Ændring, som i 1893 indførtes i den sidstnævnte Lov, blev Summen yderligere forhøjet med 75,000 Kr. Endelig naa vi til den femte Husdyrlov, nemlig den nu gældende, som er af 23. Maj 1902.

Fra Begyndelsen og i en længere Aarrække var Princippet for Statens Støtte Præmieringssystemet; Staten vilde derved vække Interessen for en bedre Husdyravl, og denne Form for Statens Støtte holdt sig til helt op i 80erne; men da vi havde faaet den fjerde Husdyrlov, altsaa Loven af 1. April 1887, blev der foruden det Beløb, der kunde anvendes til Præmier, stillet en Sum paa 50,000 Kr. til Raadighed for Ministeren, og Forudsætningen var, at denne Sum kunde anvendes til Formaal, der paa anden Maade tog Sigte paa at fremme Husdyravlen. Denne Bevilling, som blev sat ind i Loven af 1887, har efter min Opfattelse haft en meget stor og heldig Betydning; der er ingen Tvivl om, at den har haft større Betydning og gjort større Nytte end de langt større Summer, der blive anvendte til Præmier. Jeg skal ganske kort forklare, hvori det laa, at denne lille Bevilling kunde faa saa stor Betydning. Perioden i 80erne er saa ejendommelig, at den altid vil komme til at staa som en Mærkepæl i Landbrugets Historie i Danmark. Landmændene vare nemlig hurtigt komne paa det rene med, at skulde der naas noget virkelig stort og betydeligt paa Husdyravlens og Husdyrbrugets Omraade, maatte man slaa sig sammen i Foreninger, man maatte hjælpe hinanden og arbejde i Fællesskab, man maatte løfte i Flok. Det var i Erkendelse af, at man ikke magtede Opgaven, navnlig den økonomiske Opgave, naar man stod alene, at Landmændene herhjemme rejste den store bekendte Andelsbevægelse, og det var tillige paa Grundlag af denne Forstaaelse, at Landmændene oprettede de saakaldte Avlsforeninger, Heste- og Kvægavlsforeninger og flere andre. Vi, der have levet med og deltaget i dette Arbejde, vide, at disse Foreninger udrettede meget og hurtigt tog et meget stort Opsving.

Det viste sig ret hurtigt, at disse 50,000 Kr. ikke paa langt nær kunde strække til, naar denne Opgave skulde støttes og løses, og man var fra alle Sider den Gang enig om, ogsaa fra Lovgivnings-